

Bryssel den 10.4.2019
COM(2019) 195 final

ANNEX 6

BILAGA

till

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET, RÅDET, EUROPEISKA CENTRALBANKEN,
EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN,
REGIONKOMMITTÉN OCH EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN**

**om konsekvenserna av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan avtal: unionens
samlade strategi**

Dataskydd:

**Samordnad strategi i händelse av att Förenade kungariket utträder ur unionen utan
avtal**

1. INLEDNING

Den 29 mars 2017 anmälde Förenade kungariket sin avsikt att lämna EU. Kommissionen anser fortfarande att ett ordnat brittiskt utträde ur EU baserat på det utträdesavtal som Förenade kungarikets regering har godkänt och som Europeiska rådet (artikel 50) godkände den 25 november 2018, är den bästa lösningen. Kommissionen fortsätter att inrikta sitt arbete på det målet. Två dagar före den frist som senarelagts till den 12 april 2019 av Europeiska rådet¹ har emellertid sannolikheten för att Förenade kungariket lämnar EU under oordnade former ökat kraftigt.

2. DATAÖVERFÖRING TILL FÖRENADE KUNGARIKET VID AVTALSLÖST UTTRÄDE

EU har en omfattande uppsättning regler för överföring av personuppgifter till tredjeländer, och de reglerna kommer att ligga till grund för överföringar till Förenade kungariket i ett avtalslöst scenario. Reglerna finns särskilt i den allmänna dataskyddsförordningen (nedan kallad *GDPR*)² och dataskyddsdirektivet för brottsbekämpande myndigheter³. Här behandlas främst verktygen i GDPR.

Såsom anges i kommissionens meddelande av den 13 november 2018 om en beredskapsplan för brexit anser kommissionen att de befintliga verktygen för utbyte av uppgifter räcker för att klara de omedelbara behoven av dataöverföring till Förenade kungariket i ett avtalslöst scenario. De verktygen används redan för dataöverföring till alla länder i världen, utom till de 13 tredjeländer eller territorier som (delvis) omfattas av ett beslut om adekvat skyddsnivå⁴. Därför har kommissionen inte antagit några beredskapsåtgärder på det här området och planerar inte i detta skede att anta något beslut om adekvat skyddsnivå med avseende på Förenade kungariket.

I kapitel V i GDPR finns ett brett urval verktyg med tillämpning på dataöverföring till tredjeländer både för privata organ och för myndigheter, t.ex. följande:

- **Standardavtalsklausuler:** Kommissionen har godkänt tre uppsättningar standardavtalsklausuler som företagen kan använda direkt för dataöverföringar till tredjeländer. Standardklausulerna finns på kommissionens webbplats⁵.

¹ Europeiska rådets beslut 2019/476, antaget i samförstånd med Förenade kungariket av den 22 mars 2019 om förlängning av tidsfristen enligt artikel 50.3 i EU-fördraget, EUT L 80I, 22.3.2019, s. 1.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, EUT L 119, 4.5.2016, s. 89.

⁴ Länderna och territorierna är Andorra, Argentina, Kanada (endast affärsdrivande organisationer), Färöarna, Guernsey, Israel, Isle of Man, Japan, Jersey, Nya Zeeland, Schweiz, Uruguay och USA (begränsat till skölden för skydd av privatlivet).

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-transfers-outside-eu/model-contracts-transfer-personal-data-third-countries_en

- **Bindande företagsbestämmelser:** Rättsligt bindande dataskyddsbestämmelser, som godkänts av den behöriga dataskyddsmyndigheten, kan tillämpas inom en koncern.
- **Uppförandekoder och certifieringsmekanismer:** Detta är verktyg som kan ge lämpligt skydd vid överföring av personuppgifter, om de innebär åtaganden för tredjelandets organ som är bindande och går att verkställa med hjälp av rättsliga instanser, även för enskilda.
- **Undantag,** dvs. lagfästa skäl för överföringar, t.ex. att samtycke finns, att överföringen krävs för att uppfylla ett avtal, för att försvara rättsliga anspråk eller av viktiga skäl som rör allmänintresset (se avsnitt 3 för ytterligare information om undantag).

Mer information finns i tillkännagivandet inför brexit om dataskydd⁶ och informationsmeddelandet från Europeiska dataskyddsstyrelsen om dataöverföringar enligt GDPR i händelse av ett avtalslöst brexit⁷.

3. PRAKTISKA ÅTGÄRDER SOM SKA VIDTAS AV EU-DATAEXPORTÖRER (FÖRETAG OCH MYNDIGHETER) FÖR ATT SÄKERSTÄLLA FORTSATT EFTERLEVNADE AV EU:S REGLER

Dataexportörer bör använda de verktyg som de anser vara bäst lämpade med avseende på varje enskild dataöverföring till Förenade kungariket.

Innan dataöverföringar till Förenade kungariket startar bör de

1. utvärdera vilken personuppgiftsbehandling en dataöverföring till Förenade kungariket kommer att innebära,
2. fastställa vilket överföringsverktyg som passar för situationen,
3. se till att det valda verktyget för dataöverföringen är klart att använda på utträdesdagen,
4. ange i den interna dokumentationen att överföringar kommer att göras till Förenade kungariket, och, om det behövs,
5. uppdatera meddelandet om skydd av personuppgifter för information till enskilda.

Dataöverföringar i kraft av undantag

När det gäller dataöverföringar till Förenade kungariket som motiveras med undantag⁸ måste de personuppgiftsansvariga vara införstådda med att det rör sig om undantag från kravet på att ha lämpliga skyddsåtgärder. Undantagen måste därför tolkas restriktivt och främst gälla personuppgiftsbehandling som är tillfällig och inte upprepas.

Undantagen omfattar bl.a. annat följande situationer:

⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/data_protection_sv.pdf

⁷ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/information-note-data-transfers-under-gdpr-event-no-deal-brexit_en

⁸ Enligt artikel 49 i GDPR.

- När en enskild uttryckligen har samtyckt till den föreslagna överföringen efter att ha fått all nödvändig information om riskerna förenade med den.
- När överföringen är nödvändig för att fullgöra eller sluta ett avtal mellan den enskilde och den personuppgiftsansvarige eller om det är i den enskildes intresse att avtalet sluts.
- När överföringen är nödvändig av viktiga skäl som rör allmänintresset: ett exempel på dataöverföringar av viktiga skäl som rör allmänintresset kan vara mellanstatligt datautbyte mellan myndigheter med ansvar för sociala trygghetsfrågor⁹.
- När överföringen är nödvändig på grund av att organisationen har avgörande berättigade skäl, som väger tyngre än den enskildes intressen. När organisationen stödjer sig på detta undantag måste den ha lämpliga skyddsåtgärder för personuppgifterna.

Ytterligare vägledning och förklaringar om undantag och hur de ska tillämpas finns i Europeiska dataskyddsstyrelsens riktlinjer om undantag enligt artikel 49¹⁰.

Verktyg som endast finns för myndigheter eller offentliga organ

Medlemsstaternas myndigheter kan också använda administrativa överenskommelser, som inte är rättsligt bindande, t.ex. samförståndsavtal¹¹. Sådana överenskommelser måste godkännas av den behöriga nationella dataskyddsmyndigheten efter ett yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen.

Enligt dataskyddsdirektivet för brottsbekämpande myndigheter får de brottsbekämpande myndigheterna (t.ex. polis och åklagare) överföra personuppgifter till brittiska myndigheter om de, på grundval av sin egen bedömning av omständigheterna kring överföringen, drar slutsatsen att det finns lämpliga uppgiftsskyddsgarantier¹². Europolförordningen¹³ och direktivet om passageraruppgifter¹⁴ innehåller särskilda bestämmelser om överföring av personuppgifter till myndigheter i tredjeländer från Europol respektive från de ansvariga myndigheterna i medlemsstaterna.

⁹ Skäl 112 i GDPR.

¹⁰ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-22018-derogations-article-49-under-regulation_en

¹¹ Artikel 46.3 b i GDPR. Ett färskt exempel på en sådan överenskommelse som fick ett positivt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen är den administrativa överenskommelsen för överföring av personuppgifter mellan Europeiska ekonomiska samarbetsområdets (EES) finansiella tillsynsmyndigheter och de finansiella tillsynsmyndigheterna i länder utanför EES. Överenskommelsen finns på Europeiska dataskyddsstyrelsens webbplats: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/draft-administrative-arrangement-transfer-personal-data-between_en

¹² Artikel 37.1 b i direktiv (EU) 2016/680.

¹³ Artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol), EUT L 135, 24.5.2016, s. 53.

¹⁴ Artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet, EUT L 119, 4.5.2016, s. 132.

Dataöverföring från företag till Förenade kungariket

Verktygen för dataöverföring från privata företag till tredjeländer bör vara välkända bland företagen i medlemsstaterna och i Förenade kungariket, eftersom de redan används för överföring av personuppgifter till tredjeländer. Information om användningen av sådana överföringsverktyg har vidare nyligen lämnats till berörda aktörer i samband med att den nya dataskyddslagstiftningen trädde i kraft i maj 2018. Medlemsstaterna uppmanas emellertid att se till att företag som inte är vana vid uppgiftsöverföringar till tredjeländer, t.ex. små och medelstora företag med verksamhet tidigare endast bland medlemsstaterna, får information om verktygen.

Fortsatt stöd till medlemsstaterna

Kommissionen, och i synnerhet generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor, samarbetar med berörda parter och dataskyddsmyndigheter för att se till att överföringsverktygen i GDPR används på bästa sätt, och de finns till hands för att stödja medlemsstaterna när det gäller användningen av de verktyg som finns. Kommissionen har vidare inrättat en expertgrupp med berörda aktörer från näringslivet, civilsamhället och universitet och högskolor i syfte att stödja tillämpningen av GDPR. Slutligen kan berörda parter vända sig till sina nationella dataskyddsmyndigheter för att få specifik information om användningen av dataöverföringsverktyg.

4. YTTTERLIGARE INFORMATION

På följande webbplats kan myndigheter och berörda aktörer hitta mer information om de konsekvenser ett oordnat brittiskt utträde får för skyddet av personuppgifter:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en